

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Четвер, 8 вересня 1983 року

№ 107 (3302).

Ціна 2 коп.

ПОЗИВНИ
ОСІНЬОГО ПОЛЯ

Слово секретаря

Повним ходом іде сівба озимих у Петрівському районі. Нині серед кращих можна назвати комсомольсько-молодіжний агрегат, що працює на полях колгоспу «Росія». Тракторист В. Бучак, сівальники І. Стець, П. Дудко, В. Саєнко та заправник П. Ковальчук з початку жнивної кампанії засіяли 464 гектари. Норма — 29 гектарів у день. Хлопці ж засівають по 62 гектари.

Душа цього колективу — секретар комітету комсомолу колгоспу Іван Стець, який працює сівальником. На звітно-виборних зборах, що недавно відбулися у тракторній бригаді, Іван запевнив товаришів, що їх комсомольсько-молодіжний агрегат і надалі перевиконуватиме денні завдання при відмінній якості сівби, щоб зробити свій посильний внесок у виконання Продовольчої програми.

Л. КОРОТКОВ,
інструктор Петрівського
райкому ЛКСМУ.

Іще один екзаме́н

У Голованівському районі почалося збирання цукрових буряків. Укомплектовано вже одинадцять комсомольсько-молодіжних колективів і бригад. Площа, над якою взяв шефство комсомольський район, становить 2780 гектарів, а всього цукрові буряки займають 8892 гектари. Отож четверта частина врожаю коренів буде зібрана руками молодих. У збиранні братимуть участь 70 шоферських та 50 тракторних комсомольсько-молодіжних скіпажів. При комітетах комсомолу колгоспів району створено 17 комсомольських постів якості. Копання коренів контролюватимуть 22 штаби і 55 постів «Комсомольського прожектора».

КМК колгоспу «Україна» зобов'язався зібрати по 300 центнерів коренів на кожному з 220 гектарів. Цей колектив працює в господарстві вже четвертий рік. Але жнивний осінь для механізаторів стала найважливішим екзаме́ном. Справа в тому, що КМК перейшов на єдиний наряд. Тобто тепер хлопці повністю відповідатимуть за сівбу, підживлення, обробіток, копання та доставку цукрових буряків із закріпленою за ними площею. Пропозицію перейти на єдиний наряд подав секретар комітету комсомолу колгоспу Анатолій Топольник. Нині комсомольці збирають перший урожай із закріпленою за ними площею.

М. МАРТИНЮК.

Група радянських газетярів та видавців, які відпочивали у міжнародному Будинку журналістів у Варні, побували на зустрічі, влаштованій Товариством болгаро-радянської дружби. Друкуємо розповідь учасника цієї зустрічі І. М. Черкашенка.

СТУДЕНТ-МЕДИК Румо, активіст міської організації Товариства, везе нас у Варну. Тут у приміщенні окружного комітету болгаро-радянської дружби наші колеги з Красноярська Анатолій Білоногов і Віталій Спирidonov разом із Лідією Міховою, котра відповідає за культурно-освітню роботу, розгортають невелику фотовиставку, що розповідає про будови Сибіру, про спорудження Саяно-Шушенської ГЕС.

Нас люб'язно прийняла відповідальний секретар окружного комітету болгаро-радянської дружби Зоя Ніколова Славова. Вона розповіла про величезну роботу, яку проводить Товариство. Діючі на тиждень влаштовуються безпосередньо у цьому будинку і на підприємствах зустрічі варненців із радянськими громадянами з числа профспілкових туристичних груп, тими, хто прибув у це місто по державному відрядженню.

Особливо тісна дружба громадян Варненського округу існує із громадянами Одеської області.

Крім зустрічей, Товариство влаштовує читання лекцій про болгаро-радянську дружбу, відзначення радянських революційних свят, пропагує книги радянських письменників, досягнення нашої країни в розвитку науки, техніки, мистецтва.

До бібліотеки цього будинку — окремий вхід прямо з вулиці. Для зручності читачів. Тут ми побачили підшивки багатьох радянських журналів, газет, тисячі томів книг російських та сучасних радянських авторів. М. Горький, В. Маяковський, М. Шолохов, Ю. Бондарев, Р. Гамзатов... Є також книги українських письменників Ю. Яновського, П. Загребельного, В. Козаченка та інших.

Добрий спогад — назавжди

ПОКИ МИ ОГЛЯДАЛИ апартаменти будинку дружби, про дальше наше перебування потурбувалася Добринка Гайдаржієва, працівниця общинського комітету комсомолу. Вона везе нас на зустріч із членами молодіжної трудової бригади імені Митко Тодорова.

Старшокласники радянських шкіл влітку перебувають у таборах праці і відпочинку. Аналогічні форми виховання молоді є і в Народній Республіці Болгарії. Юнаки і дівчата трудової бригади імені Митко Тодорова вчаться на корабелів: Варна — один з центрів кораблебудування Болгарії. А під час літніх канікул, знаходячись у трудових бригадах, вони подають допомогу робітникам консервного заводу.

Мені теж було приємно розповісти друзям, що у нашому Новоархангельському районі одержує з ролу в рік високі врожаї Герой Соціалістичної Праці, бригадир тракторної бригади Василь Іванович Моторний, член міжнародного клубу механізаторів «Кіровоград — Толбухін».

Говорив я і про те, що у клубах інтернаціональної дружби наші учні вивчають життя соціалістичних країн, в тому числі й Народної Республіки Болгарії. Не обмину і того, що молоді механізатори Кіровоградщини нині (зустріч проходила в липні) поряд із своїми старшими товаришами борються за швидше і високоякісне проведення жнив, за право волюти призом «Золота нива».

З великою увагою слухали нас юнаки і дівчата, розглядали фотографії, привезені нами з Радянського Союзу. Говорили, що багато хто з них побував у Москві, Ленінграді, Києві, що їм дуже подобаються наші міста і

9 ВЕРЕСНЯ —
НАЦІОНАЛЬНЕ
СВЯТО
БОЛГАРСЬКОГО
НАРОДУ —
ДЕНЬ СВОБОДИ

села, вони постійно цікавляться життям і працею своїх радянських друзів, бажають вчитися у вузах нашої країни.

І радянські, і болгарські люди — таким був висновок нашої розмови — наполегливо борються за здійснення рішень з'їзду своїх комуністичних партій; їх трудові зусилля спрямовані на зміцнення соціалістичного табору. І все це є запорукою миру в усьому світі.

І. ЧЕРКАШЕНКО,
редактор новоархангельської райгазети «Колос».

„З досвіду друзів“

країни. Це є свідченням того, що боротьба чилійців набирає все більш масовий і наступальний характер. Головна мета народу — повалення диктатури Піночета, встановлення демократичної влади, прийняття нової демократичної конституції, створення уряду народного фронту.

Марія Вікторія відзначила, що національний протест набрав інтернаціонального характеру. З ініціативи наших політемігрантів були організовані мітинги перед посольствами Чилі в Швеції, Іспанії, Франції, ФРН, Фінляндії та інших країн. Вона розповіла про дружбу з бол-

гарамі, котрі навчаються в Москві. Всі вони вболівають за перемогу чилійського народу над кривавим режимом Піночета.

Естафета поколінь

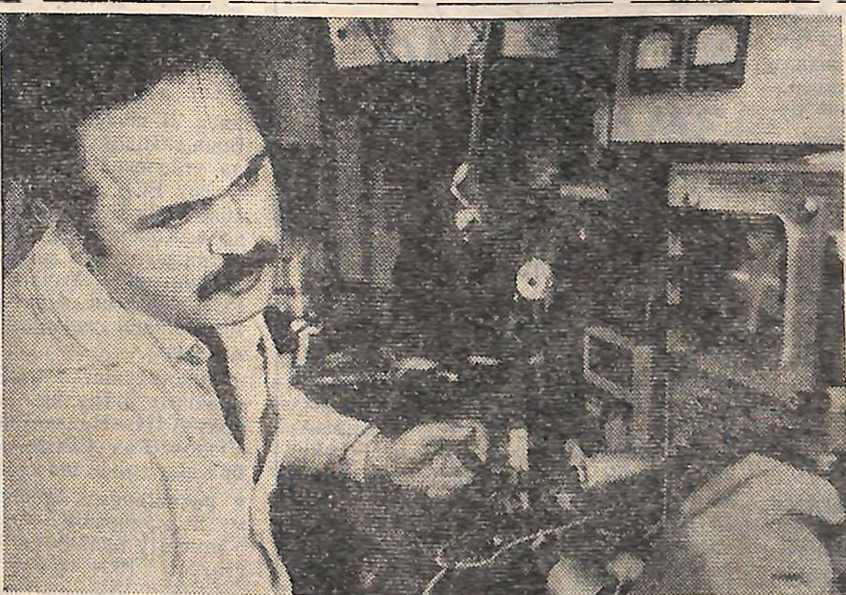
У цехах заводу «Жаккард» які розташовані в окружному центрі, працюють 480 молодих трудівників — 38 процентів від загальної кількості робітників, службовців, ІТР. Це кілька років тому на цьому підприємстві було

лише два молодих спеціалісти з вищою освітою, а нині 13. Ще десять юнаків і дівчат, які нині вчаться у вищих спеціальних навчальних закладах на заводській стипендії, повернуться дипломованими інженерами та конструкторами на різні підприємства.

Кому буде передана трудова естафета старшого покоління жаккардівців, запитали директора заводу Васелина Кірова. — Звісно, в наслідок руху нашої молоді, — відповів він і продовжив. — На неї розраховує наш колектив. Вже сьогодні чимало відповідальних виробничих і управлінських посад займає молода зміна. Вона не відступає перед труднощами, енергійно долає їх, переборює. В особі молодих людей підприємства ми маємо активних раціоналізаторів. Це — заступник директора з питань виробництва Камен Петров, начальник цеху Петер Маринов. Добрими спеціалістами стали Георг Лаков, який очолив технологічний відділ заводу, завідувач плановим відділом Ірина Янакієва, заступник головного бухгалтера і секретар комсомольської організації Катя Белва, завідувача бюро раціоналізації та винахідництва Катя Христова.

З ініціативи комсомольської організації створено два сталоні молодіжні колективи в Толбухінській частині заводу і в селі Бенковські. Середній вік трудівників — 22 роки. Обидва колективи, очолювані Деміром Деміровим, Юсе Каралієвим дотроково виконують планові завдання, недопускають найменших порушень трудової та технологічної дисципліни.

За матеріалами толбухінської окружної газети «Добруджанска трибуна».

Колектив центральної лабораторії по сонячній енергії і нових енергетичних джерел при Болгарській академії наук активно працює над «приборканням» сонячного променя.

Понад двадцять розробок лабораторії затверджені як винаходи. Там, тут знайдено ефективні покриття і термостійка чорна фарба для сонячних колекторів, які дозволяють одержувати гарячу воду для промислових і побутових потреб.

Винаходи лабораторії активно запроваджуються в практику. На знімку: технолог Ненко РУЙНИКОВ під час налагоджування вимірювача сонячної радіації.

Фото БТА-ТАРС.

Клуб
ідейно-
політичного
виховання
молоді

СВІТОГЛЯД

№ 2

ІНТЕРВ'Ю «СВІТОГЛЯДУ»

Серед найважливіших внутрішньополітичних подій нинішнього року варто підзначити обговорення та введення в дію Закону СРСР про трудові колективи. Про значення цієї події у житті

ВСЕ МОЖЕ КОЛЕКТИВ

КОР.: За офіційною статистикою, в нашій країні є понад два з половиною мільйони трудових колективів. Їх статус як основних осередків нашого суспільства закріпила Конституція Союзу РСР. Які нові можливості відкриває перед виробничими колективами Закон про трудові колективи?

М. І. ШКУТЬКО: В основі розвитку всякого суспільства лежать економічні відносини. Економічну основу нашого суспільства представляє суспільна соціалістична власність на засоби виробництва. В економічній галузі новий Закон конкретизує відносини між видами власності, націлюючи трудові колективи на зміцнення соціалістичної власності як у загальнодержавному секторі, так і в кооперативному.

Нині, коли наша економіка перетворилася в єдиний народногосподарський комплекс, коли значно ускладнилися зв'язки та взаємозалежність між різними регіонами, галузями, сферами, ми повинні будувати свою роботу так, щоб добитися правильного поєднання інтересів держави, колективу, особистості, виходячи з пріоритету загальнодержавного, загальнонародного інтересу. Закон чітко визначає суть цих відносин і шляхи їх досяг-

нення. Однією з конкретних форм втілення цього завдання став бригадний підряд. Нині він набирає все більшої сили. Закон всіляко сприяє поширенню цієї форми організації праці.

КОР.: А в сферах соціальної та політичної? **М. І. ШКУТЬКО:** Ці сфери тісно пов'язані з економічною. В Статті шостій Закону підкреслюється, що трудові колективи беруть участь не лише у виконанні, а й у плануванні економічного розвитку свого підприємства, установи, організації. Вони, зокрема, заслуховують адміністрацію про хід виконання планів і договорів зобов'язань, про причини зміни планів, результати виробничої діяльності і дають відповідні рекомендації, а в разі необхідності доводять їх до вищих органів.

У сфері політичній участь колективів теж ще більше конкретизується. Вони, наприклад, розглядають проекти законів та інші питання, що зачіпають їхні інтереси, заслуховують звіти депутатів Рад, висувують кандидатів у депутати та порушують питання їх відкликання тощо. По суті справи, в житті нашого суспільства немає такого питання соціального чи політичного характеру, у розв'язанні якого

не могли б узяти участь трудові колективи.

КОР.: Виробничі, соціальна й політична функції не вичерпують можливостей трудового колективу. Хотілося б узяти, як відбувся новий Закон на моральному боці життя колективу, як він сприяє формуванню нової людини?

М. І. ШКУТЬКО: Це найкраще пояснює Стаття сімнадцята Закону. Згідно з нею колективи здійснюють заходи щодо комплексного ідейно-політичного, трудового, морального і правового виховання та економічної освіти членів колективу, забезпечення в колективі здорового морально-психологічного клімату тощо. Я ж хочу сказати про те, що втілення цих та інших положень Закону в життя залежить передусім від самих трудових колективів у цілому і кожного їх члена зокрема, від тих конкретних заходів, що здійснюватимуться для досягнення поставленої мети.

Тому на закінчення нашої розмови я хочу звернути увагу читачів ось на який факт: колективи промисловості нашої області планові завдання в восьми місяців по обсягу реалізації й випуску найважливіших видів продукції виконали 29 серпня. Мені особисто видається, що томо сприяло введення в дію Закону про трудові колективи. Його поява — явище глибоко демократичне, зумовлене всім процесом економічного й політичного розвитку нашої держави і витікає з його потреб.

РІШЕННЯ ЧЕРВНЕВОГО (1983 р.) ПЛЕНУМУ ЦК КПРС — В ЖИТТЯ!

ВИХОВУЄМО ЗМАГАННЯМ

помічного мислення, націленого на ініціативу і підвищення відповідальності кожного члена виробничого колективу, на творчий пошук шляхів, що ведуть до найкращих народногосподарських результатів.

Для цього, як відзначалось у матеріалах червневого Пленуму ЦК КПРС, необхідна і ефективна підготовка кадрів. А вона, як відомо, починається ще за стінами підприємств — у підшефних школах. Саме тому з такою відповідальністю ставлюся до дорученої мені комсомольським бюро цеху шефської роботи у 7 «В» класі нашої підшефної СШ № 13. Я і мої товариші розуміємо, що частина учнів — наше потенційне поповнення. Тому ми намагаємось знайти школярів не тільки із заводом, характером його виробництва, а ще й з результатами нашого змагання, з нашим комсомольським життям, щоб школярі наперед знали, які проблеми хвилюють сьогоднішню робітничу молодь.

Н. ГАВРИЛЮК,
заступник бригадира комсомольсько-молодіжної бригади другого цеху Кіровоградського заводу радіовиробів.

Пам'ять серця. Не дає вона спокою ветеранам. Тож вони роблять усе, щоб тих, хто віддав своє життя за сьогоденне мирне небо, пам'ятали у віках.

«Хоробро боронив рідну землю комсорг колишнього 23-го двічі Червонопрапорного прикордонного загону Я. К. Грицай, — писали навесні нинішнього року ветерани цього загону в листі до червоних слідопитів Добровеличківського району. — У жорсткому бою на Синюсі він був смертельно поранений і похований десь у ваших краях. Допоможіть знайти його могилу».

Це прохання червоні слідопити Піщанобридської школи-інтернату прийняли як бойове завдання. Після тривалих пошуків було встановлено: комісар Грицай похований у Помічній.

І ось недавно ветеран цієї частини старшина у відставці П. Я. Горючий разом із колишнім начальником 95-го прикордонного загону І. Є. Качалубою, що воював поруч, та малоземельцем розвідником Г. К. Пархоменком першого вересня прибули в Піщаний Брід. Хлібом-сіллю зустрічали їх жителі села. Хвилюючими були зустрічі ветеранів зі старшокласниками місцевої середньої

МИ — ЗА МИР!

ДОРОГАМИ ПАМ'ЯТІ

школи та школи-інтернату. Ветерани розповіли молоді про відданість радянських воїнів справі Леніна у роки Великої Вітчизняної війни, про мирну зовнішню політику нашої країни, необхідність краще вчитися і працювати, готувати себе до захисту Батьківщини.

Того ж дня в сільському будинку культури відбувся святковий вечір. У ньому взяли участь понад шістьдесят місцевих ветеранів війни та праці, які цього року перерахували кілька сот карбованців у Радянський фонд миру. Спогади, розповіді про успіхи у виконанні завдань п'ятиріччя, пісні на честь бойових і трудових перемог радянського народу акумулювались у єдиний рефрен ветеранів і молоді: «Мир відстояли, мир збережемо!»

В. ПЛІЧКО.

Добровеличківський район.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ПРОПАГАНДИСТА

КОНСТИТУЦІЯ — ОСНОВНИЙ ЗАКОН СРСР

7 жовтня 1977 року відбулася сьома сесія Верховної Ради СРСР дев'ятого скликання, котра прийняла нову Конституцію СРСР. Ця дата, що по праву вважається однією з найбільш пам'ятних дат у політичному житті нашої країни, щороку відзначається радянськими людьми як День Конституції СРСР.

Боротьба за прийняття конституції в царській Росії розгорнулася з початку XIX століття, однак вона не увінчалася успіхом. Лише після повалення самодержавства і перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції на II Всеросійському з'їзді Рад у червні 1918 року була прийнята перша Радянська конституція — Конституція РРФСР.

Перша Конституція багатонаціональної Радянської держави була прийнята 31 січня 1924 року. Вона завоювала офіційного статусу утворення в 1922 році Союзу РСР. 14 травня 1929 року була прийнята нова Конституція УРСР, котра юридично закріпила об'єднання Української РСР з іншими республіками в єдиній соціалістичній державі.

Конституція СРСР, прийнята 5 грудня 1936 року VIII Надзвичайним з'їздом Рад СРСР, відобразила зміни, що сталися в радянському суспільстві й державному устрої з моменту прийняття Конституції 1924 року, засвідчила перемогу соціалізму в країні. 30 січня 1937 року XIV Надзвичайний з'їзд Рад УРСР затвердив нову Конституцію УРСР, котра теж була відображенням справжнього соціалістичного народовладдя.

КОНСУЛЬТПУНКТ «СВІТОГЛЯДУ»

Чи не можна було б у клубі «Світогляд» розповісти про неоголошену війну між Іраном та Іраком?

В. Ляшенко.

Маловишківський район.

Безглузде кровопролиття триває

Три роки минає 18 вересня від того дня, як почалася війна між двома мусульманськими країнами. Вони були втягнуті в конфлікт, трагічний своїми наслідками як для них, так і для антиімперіалістичних рухів народів Близького й Середнього Сходу. Бомбардування, артилерійські вогні, причинюючи руйнувань у багатьох іранських та іракських містах. Практично знищені поселення іранських дехкан у прикордонній смузі. В районах нафтопромислів, підпалених військовими, клубки чорної кіптяви закривають сонце. Гігантські плями нафти з пошкодженої іракськими літаками свердловини в районі Ноуруз акривають Персидську затоку, загрожуючи вивести з ладу опріснювальні установи Кувейту та інших країн, ставши серйозною перешкодою для рибальства.

Кому ж потрібна ця безглузда війна? Імперіалістичні засоби пропаганди, лицемірно жахаючись або іронізуючи з приводу конфлікту, не вважають за потрібне нагадати, що в його основі — наслідки колонізаторської політики імперіалістичних країн Заходу.

Так, при виведенні англійських військ з Ірану й Іраку кордон між ними навісимо було визначено без врахування плеємної й національної приналежності, що призвело до змішання населення прикордонних районів. У березні 1975 року обидві сторони підписали Алжирську угоду, в якій чітко визначалися їхні кордони. Однак влітку 1980 року Ірак звинуватив Іран в порушенні цієї угоди. У вересні прикордонні конфлікти набули характеру широкомасштабних військових дій. До цього ніколи не дійшло б, аби не втручання імперіалістичних сил США. Розвідслужби США навісимо дезорієнтували керівництво Іраку щодо бойових можливостей іранської армії, частково дезорганізували репресіями «стражів іранської революції».

Три роки війни засвідчили, що її продовження веде у безвихідь. Втретє зменшився видобуток нафти в обох країнах з початку конфлікту. Через військові витрати припинилося здійснення соціально-економічних реформ в Ірані. Під час довгострокового відраджень в країні Середнього Сходу я особисто переконався, що злидні більшості населення Ірану та Іраку досягають критичної межі.

У Багдаді зрозуміли, що ця війна — безглузда й домагається припинення конфлікту. Але Тегеран відкидає мирні пропозиції, відмовляється від діалогу з представниками арабських країн і ООН. Власти Ірану вимагають компенсації матеріальних збитків, а також повернення 372 квадратних кілометрів території, которую захопили іракські війська. Однак за Алжирською угодою ця земля має належати Ірану.

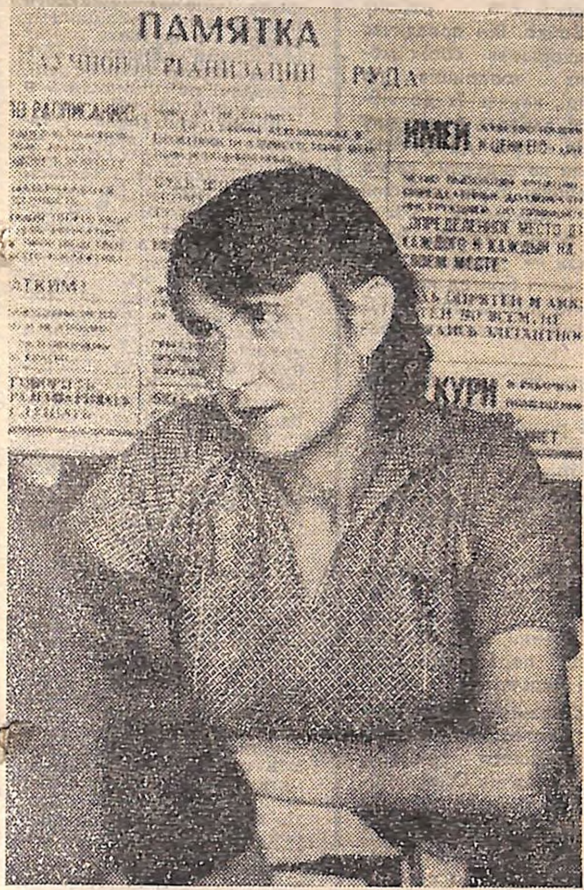
Для врегулювання конфлікту потрібно одне — добра воля його учасників. Відкинувши всяку ворожість, керівники Ірану та Іраку повинні для блага своїх народів сісти за стіл мирних переговорів. За це з перших днів конфлікту висловлювався й Радянський Союз.

О. ПОПОВКІН.

лектор обласної організації товариства «Знання».

Іван БРАТЧЕНКО

У НАЧАЛЬНИКА штабу «Комсомольського прожектора», економіста колгоспу імені Комінтерну Онуфріївського району Галини Рядової ще одне важливе комсомольське доручення — вона заступник пропагандиста школи комуністичної праці в рідному господарстві. Нині Галина бере активну участь у підготовці до нового навчального року в системі комсомольської політосвіти. Вона ще раз перевіряє наявність наочності, технічних засобів, дбає про підготовку приміщення. Галина разом з пропагандистом склали графік занять і плани роботи.

На знімку: Г. РЯДОВА під час робочої наради з питань підготовки до нового навчального року в системі комсомольської політосвіти.
Фото М. САВЕНКА.

ЖИВ МАТРОС ГУБА...

ПОГЛЯД КРИЗЬ РОКИ

У центрі села Диківки Знам'янського району є могила, де тілі акції і клени оберігають спокій загинув у роки Великої Вітчизняної війни. На братській могилі — пам'ятник солдату-визволителю. А поруч — невелика, любовно доглянута дбайливими руками могила. Тут похований Сергій Федорович Губа...

У селі їх звали матросами. Глава сім'ї, Федір Васильович — безземельний селянин, бідняк із бідняків, служив на царському флоті 25 років. Сім'я жила в злиднях, єдиною вітхою батькові були сини. Росли вони дужими, міцними, кмітливими. Пішли на царську службу Махтея і Давид, зарахували їх у моряки. А потім і Сергієва черга прийшла.

Ось довідка з Центрального державного архіву Військово-Морського Флоту СРСР, всього кілька рядків: «Губа Сергій Федорович, уродженець села Диківки Бандурівської волості Херсонської губернії, 12 листопада 1897 року призваний на військово-морську службу і зарахований до складу 36 флотського екіпажу Чорноморського флоту».

36 екіпаж — це екіпаж броненосця «Князь Потемкін Таврійський». Отже, наш земляк служив на революційному кораблі і був учасником буремних революційних подій. У 1905 році, як свідчать архівні документи, С. Губа перебував в складі команди броненосця у зв'язі з демаршем.

Царизм за всяку ціну намагався жорстко розправитися з повсталим броненосцем, який плавав по Чорному морю під червоним прапором. 17 червня 1905 року проти нього було направлено майже весь Чорноморський флот. Однак матроси-чорноморці відкрито

О. РЯБОШАПКА, краєзнавець.

Знам'янський район.

Наш ансамбль «Ятрань» гастролював у США. Це був рік 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, і наші ідейні противники намагалися зробити все можливе, щоб зірвати гастролі. Зокрема, вони вирішили діяти через імпресарію, котрий брав колектив на гастролі. Задум був простий: слідувати, щоб глядацький зал був порожнім. Тоді імпресарію не матиме прибутків від концертів і змушений буде відмовитися від наших послуг. Було, скажімо, таке: дзвонить хтось у касу і запитує: «У вас є

бував перейти на єврейську. Але марно. Вони не знають її. Принаймні склалося таке враження.

До зустрічі і після неї до нас підходили в місті багато разів різні люди (ми впізнали деякого з рабинів) і запитували, чи не хочемо ми залишитися.

Туристам у Сполучених Штатах показують вітрину: добре амбляовані готелі, розкішні бари тощо. Ми ж бачили багато чого іншого. І знали про «щасливе» життя американців немало.

Коли 1975 року ми летіли з гастролями на Мальту, в Італію, в аеропорту

«БЕРІТЬ, БЕРІТЬ, ЦЕ БЕЗПЛАТНО»

«ВІЛЬНИЙ СВІТ»
КРУПНИМ ПЛАНОМ

квитки на «Ятрань»? «Нема!» — відповідають. А в результаті зал на 2 тисячі глядачів заповнений лише на чверть.

Звичайно, це зовсім не входило у плани самого імпресарію. Він мав робити бізнес. Будучи сам свереєм, вирішив залучити на концерти єврейську обшину. Мені і ще двом товаришам, також євреям за національністю, було запропоновано (щоб викликати інтерес до ансамблю) зустрітися із рабинами 13 синагог. У розповіді була своя цікавість у цій справі: вони прагнули скандалу.

Перед розмовою нас досить-таки цікаво розмістили. Я — кілька рабинів — М. А. Айбіндер з дружиною — знову кілька рабинів — Михайло Корсунський — кілька рабинів — радянська перекладачка. Запитання ставилися конюному з нас окремо і по кілька разів одне й те ж саме. Розраховувалося на те, що, може, дехто з нас десь та оступиться. Перше, про що мене запитали — чи був я у Бабиному Яру і чи стоїть там ще пам'ятник загиблим у роки війни євреям (саме годі «голоси» твердили, ніби його зруйнували). Я відповів: «Так, був. І пам'ятник там є. Та споруджений він не тільки євреям, а радянським людям різних національностей, що загинули там».

Ставилося багато питань про війну, про життя у Радянському Союзі, про те, чи подобається нам ривень життя у Сполучених Штатах.

Для прикладу: — Кажуть, що у вашій країні євреї не мають змоги одержати вищу освіту? — питали мене. Я відповідав:

— З трьох присутніх на цій зустрічі даєс мають її.

— Чи не хотіли б ви поїхати до Ізраїлю? Адже ми, євреї, розкидані по всьому світу, а нам треба бути разом, треба творити свою національну культуру.

— Ми були з гастролями у багатьох країнах. Якщо запросять і Держконцерт не заперечуватиме, ми дамо концерти і в Ізраїлі. Що ж до виїзду на постійне проживання, то ми категорично проти цього. Бо вважаємо свою Батьківщиною — Радянський Союз і виховані на його багатонаціональній культурі.

Про яку культуру можна вести мову, якщо навіть спілкуватися нам доводилося через перекладачку. Ми погано знаємо англійську, вони зовсім не знають російської, я спро-

Леонардо да Вінчі, нам зустрілася група євреїв. Почувши російську мову, вони зразу ж кинулися до нас: «Звідики ви, хто?»

Під час розмови з'ясувалося, що вони виїхали з Радянського Союзу і тепер уже вчетверте переїжджають з країни в країну. Не знайшли того щастя, про яке так багато чули в передачах західних радіостанцій. Скрізь у країнах капіталу було одне й те ж саме: безробіття, злидні. При виїзді до Сполучених Штатів або Ізраїлю там забезпечують роботою — влаштовують двірником, вантажником... Якщо ж тобі це не підходить, твоя справа — займай місце в черзі безробітних.

Якось у Філадельфії зайшли ми до магазину, господарем якого був єврей. Довідавшись, хто ми, він також запропонував залишитися.

— Я бачив ваші концерти, ви ж талановиті хлопці. А тут танцюристів мало. Залишайтеся, ми будемо з вами робити бізнес.

Пропонував нам подарунки. Ми відмовилися і від першого і від другого. Аж тут так: вносиш покупку з магазину, а чека в тебе нема, отже, ти — злодій. Мабуть, деякі на цьому й попадаються.

Під час зустрічі з рабинами нам подали сніданок. А саме перед цим ми добре поїли, тому, ясна річ, особливого апетиту не було. Їхня перекладачка, яка сиділа зі мною поруч, тихо і, здавалося, по-змовницькому говорила мені: «Їжте, їжте. Це безплатно». Після цих слів стало якось соромно і ніяково. Ніби подали милосердя.

У середині серпня цього року в газетах з'явилася повідомлення про те, що власті Сполучених Штатів Америки намагалися спровокувати членів сімей радянського журналіста В. Г. Кухаренка та першого секретаря посольства СРСР у Вашингтоні В. М. Бережкова: прагнули, щоб неповнолітні хлопці відмовилися їхати на Батьківщину. Так би мовити, запропонували свої послуги.

Мені чомусь згадався той давній сніданок. За океанські добродії як милостиню пропонують нам шматок ковбаси за Батьківщину: мовляв, ви злидні і повинні бути нам за це ще й вдячні. Але радянські люди знають справжню ціну і тим добродіям, і їхнім подарункам.

С. ІТКІН.

Рядовий Семен Гелеверя

ДО 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

(Закінчення. Поч. у №№ 100, 101 за 23 та 25 серії цього р.і.)

Легав і дивився на блакитне небо, по якому зі сходу, з Батьківщини, плыли пір'ясті хмарини. «Пір'ясті — значить, на дощ». — згадав чомусь, примітету, про яку часто чув від літніх односельців із чималим життєвим досвідом. Постає у пам'яті лютий серцю куточок, рідна Голоосівка. Влітку він звичайно спав у саду. Майстрував там широкі дерев'яні нарі, заставляв їх накошеною біля річки Бешик запашною травою, і прикривши її домотнаним рядном, лягав. Лежачи на спині, дивився в бездонне літнє небо, милувався, як «кудись» хмарки на конях мчать, і його поступово долала дрімота.

Щось подібне було з ним і того разу, коли він лежав поранений. Дивився в небо, в голові шуміло. Не розумів — засинає чи втрачає свідомість. Уже потім, у санбати, скажуть, що через велику кровотечу він впав у забуття. Він і сам не знає, скільки днів пролежав. Тільки й пригадує, як, опам'ятавшись, помітив, що його хитало, підкидало, хтось намагався підсунути йому під голову речмиш. Тоді він лежав уже не на полі бою, а на бізку. Була ніч, на небі яскраво сяяли зорі. Одна з них, зірвавшись і залишаючи після себе сонячний слід полетіла до землі, і в невідомому проблиску пам'яті Семен подумав: може, то моя зірка згоріла. Ідуть одна за одною підводи з пораненими, чути пошукання візників, які підхлюстують коней. Раптом до Гелеверя долинуло дзвінке іржання. Він знав: то ірже Ізумруд, кінь командира полку Героя Радянського Союзу майора Баталова. Тільки його кінь ірже, інші ж, — і ті, на яких доставляють на передову патрони, і ті, що запряжені в санітарні підводи, і кінь начальника штабу полку ніби бояться видати себе перед ворогом, несуть бойову службу мовчки. І ось уже Семен чує голос командира полку. Майор спішився і став цікавитися самопочуттям бійців на санітарних возах, підбадьорювати. Ось Баталов, посвітивши ліхтариком на перший візон і побачивши Семена, крикнув:

— Гелеверя! Та як же це ти не оберігася! Тебе ж ніяка куля не брала!

Він нагнувся і поцілував Семена. Поранений відчув гарячі губи майора і холодний метал Золотої Зірки Героя, що торкнулася його обличчя.

— Сенью, Сенью, як шнода, що тебе везуть, — мовив командир полку, пригощаючи поранених цигарками.

— Там, тепер я вже відвоювався, — з гіркою відповів Гелеверя. — Ну, а як наступ, вдався? Танкісти ж бо добре нас підвели.

— Вдався, Сенью, вдався! Оборону танки прорвали, знищили дві мінометні батареї противника, підірвали гусеницями немало гітлерівців. Так що упушення вони компенсували. Завдяки діям танків полк просувався вперед, надійно закріпився. Завтра продовжуватимемо наступ.

Залала гнітюча тиша. Гнітюча тому, що Гелеверя знав: більше він не побачить своїх бойових стрільців, свого гвардії майора не побачить гвардійського прапора полку, якого він, ставши на коліна, цілував у день прийняття присяги. Мовчав командир полку, мовчали поранені, ніхто навіть не стогнав... Тільки скрипіли колеса підвід та гучно відлунували удари копів білого коня командира полку.

— Я спеціально прискакав, щоб із тобою, Семене, й з іншими пораненими бійцями попрощатися, — порушив тишу Баталов. Аж він відважно воювали, — Спасибі вам, сини мої, брати мої. І я вам дякую, і Вітчизна дякує за пролиту вами кров, за те, що ви покзали себе справжніми солдатами.

— І вам спасибі, товаришу гвардії майор, за те, що не забуваєте своїх солдат, — відказав Гелеверя.

Баталов розцілував усіх поранених, віддавав їм свої цигарки, попрощався і госпонав у полк. А довгий обсяк продовжував свій шлях у медсанбати, щоб там здати поранених, котрих потім розвезуть по госпіталях. Одні з них, може, і повернуться у стрій, а Семенові туди дороги нема. Він це знав, відчував, і так боляче було на серці, ніби його обпекли. Серце, здавалося, боліло сильніше, ніж поранена задерев'яніла нога...

Приз пам'яті подолавів 19-го окремого гвардійського батальйону мінування, які здійснили подвиги при врятуванні греблі Дніпрогесу, вручено команді курсантів об'єднаної морської школи ДТСААФ Артуру Комарині.

Ця почесна нагорода встановлена напередодні 40-річчя визволення Запоріжжя від фашистських загарбників. Віднині цю відзначатиметься молоді, яка прагне працювати під водою так же кмітливо і мужньо, як гвардійці-фронтовики.

Наприкінці вересня 1943 року, коли зав'язався бій на ближніх підступах до Запоріжжя, фашистський саперний батальйон розвантажив біля гідроелектростанції дванадцять вагонів з анабомбами і вибухівкою. Пізніше прибав ще один ешелон. Під покривом ночі вороги перенесли смертоносний вантаж у тіло греблі. В потертій — горизонтальному тунелі, що йде з одного кінця споруди в інший, — пробурювалися спеціальні камери, в які закладався тротил. На момент штурму міста нацистськими гітлерівцями трині здійснювали вибухи. Але четвертий,

В. ТРИГУБ, кор. РАТАУ. Запоріжжя.

ГПО НА МАРШІ

Тривали старті VIII Спартакіади народів СРСР. На них виходили не лише кандидати до складу збірних команд області і республіки. Емблема Спартакіади світилася на стадіонах колективів фізкультури, спортивних клубів. Популярними тут стали змагання, що проводились під девізом «Спорт і труд поруч ідуть», «Всією бригадою — на stadion!»

І ось кращі з кращих, ті, хто підвищував свою спортивну майстерність після роботи в полі, на тваринницькій фермі, приїхали в Комишувате, щоб позмагатися на приз бригади тракторної бригади колгоспу імені XX з'їзду КПРС, двічі Героя Соціалістичної Праці О. В. Гіталова та бригади свиновідгодівельної бригади радгоспу «Третій вирішальний» Новгородівського району Героя Соціалістичної Праці Г. І. Ткаченко.

... У молодого механізатора радгоспу Ульяновського цукрокомбінату Віктора Келя на грудях медаль «За трудову відзнаку», знак ЦК ВЛКСМ «Золотий колос», а поруч — значок ГПО. Він спортсмен-розрядник, чемпіон колективу фізкультури з багатоборства ГПО. Перед початком цього турніру Віктор сказав:

— Для мене головне — вирощувати хліб. Але без занять фізкультурою не уявляю свого життя. Стадіон робить мене оптимістом, він додає сили моїм рукам.

Так думають і представники комсомольсько-молодіжного колективу бригади механізаторів колгоспу «Победа» Маловісківського району Андрій Івахов, Віктор Осипчук, Анатолій Жердій, Микола Малига, Сергій Скліфус та Олександр Фецьков. Андрій Івахов разом зі своїм напарником Віктором Осипчуком (вони були серед лідерів

Чемпіонів вітало Комишувате

На знімках: нагороди отримали капітани команд тракторних бригад; на кросовій дистанції.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

змагання молодих комбайнерів району) знаходили вільну від роботи годину, щоб пограти у футбол і волейбол, разом з іншими хліборобами склали залізку з фізичної та військово-технічної підготовки за програмою комплексу ГПО. І коли інструктор по спорту Валерій Петриченко кликав їх на спартакіадні змагання, вони не побоювались, що осоромляться перед тими, хто мав змогу тренуватись за чіткіше виробленою програмою. Пишались хлопці, що Маловісківський район на турнірі в Комишуватому представляє іще одна команда їхнього колгоспу — багатоборці ГПО з молочно-варної ферми. І хоч рекордів дня онікіївці не встановлювали, але всі впевнено набирали залікові очки, підтверджуючи цим самим, що вони, склавши нормативи ГПО, постійно удосконалюють свою майстерність.

А лідерство одразу захопили господарі спортивного комплексу — знач-

ківці колективу, який очолює Олександр Васильович Гіталов. Наймолодший учасник змагань Віктор Бігун значно перекинув розрядний показник на стометрівці. На перекла-

дінні, щоб у своїх вікових групах очолити турнірну таблицю — отже срібні нагороди. А Віктор Бігун став чемпіоном спартакіади спортсменів-механізаторів.

На всіх етапах зростає майстерність демонстрував 56-річний механізатор колгоспу імені Чапаєва Бобринецького району В. Т. Бойко. Він повсякчас підбадьорював своїх молодших товаришів по команді, кликав їх до зібраності, вілого розподілу сил від старту до фінішу. І юнаки не підвели свого наставника. Вони зайняли друге командне місце після комишуватців. Треті призери — представники тракторних бригад колгоспу імені XXII з'їзду КПРС Добровеличківського району.

Стартують команди тваринницьких ферм. Тут найкращі результати показали представники колгоспу імені Фрунзе Кіровоградського району. Відзначився чабан Володимир Дяченко.

Ланками, сім'ями йдуть оситняки на стежку здоров'я. І в Комишуватому вони довели, що вміють сповна подарувати собі сили і бадьорість.

Така позиція і в тваринників колгоспів «Мир» Гайворонського району, імені Шевченка Олександрівського району, які зайняли друге і третє місця. Село Червоне представляла група ГПО, що створена на комсомольсько-молодіжній фермі, яка вже не раз ставала переможцем соціалістичного змагання молодих тваринників області. В команді олександрівців громадськими інструкторами — брати Андрій та Іван Гавричі, котрі першими записали максимальну кількість очок...

Справжнє спортивне свято було в Комишуватому. Чемпіонів вітали ветерани війни і праці, профспілкові і комсомольські активісти. Голова обласної ради ДСТ «Колос» О. О. Кучерявий вручив призи переможцям.

М. ШЕВЧУК, спецкор «Молодого комунар».

Новоукраїнський район.

«ЗІРКА» (КІРОВОГРАД) — «ДИНАМО» (КІЇВ) — 3:2

Понад 16 тисяч кіровоградців та гостей міста прийшли на стадіон спортивного клубу «Зірка» минулого понеділка на товариський матч з футболу між командами «Динамо» (Київ) та «Зірка» (Кіровоград). І глядачі не помилились в очікуванні цікавої гри. Київ'яни виступали у такому складі: воротар — майстер спорту СРСР Михайло Михайлов, чемпіон країни 1981 р. (46 хв. — Віктор Гришук), Ігор Савельєв, Олег Кузнецов, Павло Яковенко (46 хв. — Юрій Махич), Валерій Черніков (67 хв. — Олександр Гуйганов), майстер спорту СРСР Володимир Лозинський — чемпіон країни 1981 р., володар кубка СРСР 1978 і 1982 рр. (46 хв. — В. Каратас), Олексій Михайличенко, Василь Рац, майстер спорту СРСР Віктор Хлус — чемпіон країни 1981 р., володар кубка СРСР 1982 р., майстер спорту СРСР Олександр Заваров (46 хв. — Вадим Роман), Григорій Пасичний.

Матч розпочався атаками динамівців столиці України. Небезпечно виходили на завершальні ударні позиції Хлус, Михайличенко, але на місці голкіпера «Зірки» Філатова.

На 27 хвилині матчу кіровоградці проводять швидку контратаку, вриваються в штрафний майданчик киян, ті порушують правила гри. Одиннадцятиметровий удар чітко реалізовує Михайло Калита, посилюючи м'яч в правий від Михайлової кут воріт — 1:0.

Перші хвилини другого тайму почалися штурмом киян. На 51 хвилині матчу захисники «Зірки» розгубилися, Філатов виїшов з воріт, і Михайличенко без перешкоди направив м'яч у сітку воріт — 1:1.

Тепер кіровоградці збільшують напругу, демонструючи маневреність, комбінаційний футбол. На 71 хвилині Димов обіграє двох захисників суперника і красивим ударом б'є мимо голкіпера динамівців Гришка — 2:1.

Через чотири хвилини динамівці проводять одну із своїх атак. Їх форвард Михайличенко зупиняють в штрафному майданчику недовольним прийомом. Пенальті чітко реалізував сам потерпілий — 2:2.

Напруження матчу зростає. Відчувається, що кіровоградці найближчої гри. Добре діяв півзахист, активно допомагаючи атакуючим і своєчасно відходячи назад, перешкоджаючи підступу до своїх воріт.

Таку гру давно не бачили кіровоградські любителі футболу, вони не раз нагороджували олександрівців футболістів «Зірки» за красиву гру, майстерність.

За 8 хвилин до кінця зустрічі третій м'яч влетів в сітку воріт динамівців Києва після багатоголового комбінації «Зірки», яку сильним різким ударом вправо від голкіпера киян завершив Олександр Іванов.

В. ПЕРЕВЕРЗЕВ, наш громадський кореспондент.

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

▲ Перші залікові очки записали на свій рахунок учні Союзівської середньої школи Кіровоградського району, які в Тульсе беруть участь у Всесоюзному зльоті класів-переможців дитячої спортивної гри «Старт надій». Суперниками наших земляків стали їх ровесники з 62 класів сільських загальноосвітніх шкіл країни. А всього у Всеросійській піонерській табір «Орля» приїхало 2700 учасників (122 класи). Для переможців фіналів «Стартів надій» приготовлено 58 пам'ятних призов, 900 медалей, 6950 значків, 13 тисяч емблем, 5 тисяч дипломів, 500 пам'ятних свідоцтв для нагородження класів і найсильніших багатоборців.

▲ Студентка факультету фізвиховання педінституту імені О. С. Пушкіна

майстер спорту Маргарита Заяц у складі збірної республіканської ради ДСТ «Колос» стала чемпіонкою України зі стрільби з пневматичного стелю (чемпіонат республіки закінчився в Севастополі).

▲ Вихованка світловодського тренера А. І.

Котенка майстер спорту Марина Корвєгіна виступаючи в Омську на першості країни з плавання (серед спортсменів 1967 року народження і молодших), стала першою призеркою в залпіві на стометрів (стилем батерфляй) і здобула бронзу на 200-метровці.

Кіноекран вересня

НА XII Московському міжнародному кінофестивалі двосерійна кінострічка «Васса» режисера Гліба Панфілова одержала золотий приз. В основу фільму покладено другу редакцію поеми Максима Горького «Васса Ілєєзівна». На прикладі Васси Ілєєзівної Максим Горький показав драматичність долі людини в буржуазному суспільстві, де вона гине, будучи жертвою того середовища, до якого вона належить.

Кінорежисер Гліб Панфілов і актриса Інна Чуринова, яка зіграла Вассу, добре відомі кіно- і теле-

глядачам. Вони разом працювали у фільмах «Початок», «Прощу слова», «Валентина» та інших. Як і до попередніх стрічок Панфілова, до «Васси» музику написав композитор Вадим Біберган. В цьому фільмі оди з кращих своїх ролей зіграла кіноактриса Валентина Теличкіна. У фільмі також знімалися популярні актори театру і кіно Микола Скоробогатов, Валентина Якушина, Альберт Філозов, Всеволод Соловйов та інші.

Багато фільмів знято про Велику Вітчизняну. До їх числа належить і

стрічка «Торпедоносці», створена за мотивами повісті оповідань Юрія Германа на кіностудії «Ленфільм» сценаристом Світланною Меліта і режисером Семеном Арановичем. Кінорежисера Семена Арановича глядачі пам'ятають по його фільмах «Замана підкова», «...Та інші офіційні особи». Для картини відбувається на Північному фронті. Головні її герої — льотчики морської авіації. Кінофільм побудований на контрасті: будні гарнізону з його майже злими життями — і запеклі повітряні бої, кожний з яких може

бути для льотчиків останнім.

Авіація для режисера — це його рідна тема, тому що він сам закінчив військове училище. Шість місяців літав на Півночі, а письменник Юрій Герман усю війну провів на Північному фронті і добре знав життя льотчиків-торпедоносців, про яких написав яскраво і душевно. У фільмі знімалися Родіон Нахапетов, Віра Глаголева, Олексій Жарков, Надія Лукашечко, Тетяна Крапченко та інші.

У нашій області стало традицією на початку навчального року в кінотеатрах проводити кінофестиваль «Здрастуй, школо!». Такий кінофестиваль цього року починається в другій половині вересня. На екрани кінотеатрів вийдуть нові художні кінофільми «Талісман», «Семіро солдатиків», «Тасмани корабельних годинників» і мультиплікаційні фільми «Казка про дівчину Куліну», «Чудо-юдо», «Риб'яча записка», «Все для леденки», а також художні і мультиплікаційні фільми випуску минулих років.

Значне місце у вересневому репертуарі займають нові стрічки соціалістичних країн. 3 вересня в кінотеатрах Кіровограда, Олександрії, Знаменки, Світловодська буде проведено традиційний тиждень болгарських фільмів. На екрани вийдуть нові художні болгарські фільми «Друзі на вчор» і «Собака в ящику». Кінострічка болгарського режисера Димитра Петрова за сценарієм Раді Москової «Собака

в ящику» присвячується дітям. Троє маленьких друзів живуть в центрі великого міста. Батьки цих дітей — шаювані всіма люди, та діти їх зовсім не почувують себе щасливими. Фільм порушує дуже важливі проблеми виховання і духовного розвитку підлітків, необхідності спілкування міських дітей з природою. У фільмі знімалися Василін Прахов, Мартин Столяков Еміл Димитров, Йосиф Горватов.

С. ІЛІЯШЕНКО, редактор обласного управління кінофікації.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО

«Молодой комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України. На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кіровоград.
вул. Луначарського, 36

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00, відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-85; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 440. Тираж 51 500.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Дмитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного Комітету України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.